

postadres

Postbus 85011
3508 AA Utrecht

bezoekadres

Newtonlaan 115
3584 BH Utrecht
T 030 - 298 34 00
info@jeugdzorgnederland.nl
www.jeugdzorgnederland.nl

Ministerie van Justitie en Veiligheid
Minister voor Rechtsbescherming
De heer S. Dekker
Postbus 20301
2500 EH Den Haag

referentie 2019/3639/JN/HS/MvdK/hbe
contact Marius van der Klei
betreft Reactie Jeugdzorg Nederland op Kamerbrief Jeugdcriminaliteit

Utrecht, 4 september 2019

Geachte heer Dekker,

In uw beleidsbrief over de aanpak van jeugdcriminaliteit (d.d. 28 juni 2019) wordt ruime aandacht besteed aan vrijheidsbeneming op maat. Dit sluit aan bij de lijn uit voorgaande onderzoeken en rapporten. Jeugdzorg Nederland onderschrijft deze lijn van harte. Kleinschalige Voorzieningen zijn een goede aanvulling op de Justitiële Jeugdinrichtingen (JJI's) en kunnen deze gedeeltelijk vervangen.

In uw brief legt u de verbinding met het actieplan 'De best passende zorg voor kwetsbare jongeren'. Uw suggestie om jongeren in de gesloten jeugdzorg en in het justitiële kader samen te plaatsen, gaat wel erg snel voorbij aan de mogelijke maatschappelijke en politieke weerstand tegen deze 'samenplaatsingen'. De JeugdzorgPlus is destijds juist ontstaan in reactie op deze weerstand. Het vergt een breed draagvlak bij gemeenten, jeugdzorgorganisaties en andere betrokken partijen om hier een nieuwe koers in te slaan. Uit uw brief wordt ons onvoldoende duidelijk of gemeenten zich al inhoudelijk en financieel gecommitteerd hebben aan dit voorstel, of dat de gesprekken daarover nog moeten starten. Breed draagvlak is in onze ogen cruciaal in het gedecentraliseerde jeugdstelsel.

De beleidslijn die u inzet is ambitieus en vraagt nog veel nadere uitwerking. Daarbij willen we onze expertise graag inzetten. Jeugdzorg Nederland maakt zich wel zorgen over de beperkte tijd die u hiervoor geeft in uw brief. De ervaringen met Kleinschalige Voorzieningen zijn nog zeer beperkt. De uitrol en opbouw van dit concept brengt inhoudelijke en organisatorische vraagstukken met zich mee. Ervaringen met de complexe stelselwijziging in het gemeentelijke jeugdzorgdomein leren ons dat dit veel tijd kost. Dat het justitiële jeugddomein en het gemeentelijke jeugddomein tegelijkertijd een grote transformatie doormaken, vergroot de complexiteit.

Er is schaarste aan personeel in de justitiële zorg. Het is zeer wenselijk het huidige ervaren en goed opgeleide personeel van de te sluiten JJI's in te kunnen blijven zetten in de nieuw te ontwikkelen Kleinschalige Voorzieningen. Bij sluiting van een JJI nog voordat de Kleinschalige Voorziening functioneert, voorzien wij een vertrek van deskundig personeel. Ook dit pleit voor een

meer realistische fasering van de stappen uit uw brief. Bij sluiting van een JJI per 1-1-2020 is het de vraag of een vloeiende overgang naar de Kleinschalige Voorziening haalbaar is.

De overgang naar Kleinschalige Voorzieningen staat zowel in de JeugdzorgPlus als in het justitiële kader in de kinderschoenen. Deze ontwikkeling gaat samen met het streven naar ambulantisering en nabijheid en daar is geld voor nodig. De aansluiting van het jeugdstrafrecht en de Jeugdwet wordt door de beoogde veranderingen beter en dat is in het belang van de betreffende jongeren. Daarbij ontkomen we er niet aan te wijzen op het risico dat deze verwevenheid tot verschuivingen in de financiering zal leiden. Gemeenten geven aan over te weinig budget te beschikken om de jeugdzorg goed te organiseren en te bekostigen. Waar jeugdstrafrecht en jeugdzorg meer in elkaar overlopen, moet wel duidelijk blijven wie verantwoordelijk is voor welk deel van de financiering: Justitie is en blijft verantwoordelijk voor de bekostiging van aanvullende zorg (behandeling) voor jongeren die in de Kleinschalige Voorzieningen verblijven.

Samenvattend: Jeugdzorg Nederland steunt de lijn die u inzet, maar we vragen oog voor de complexe omstandigheden waaronder de gewenste veranderingen vorm moeten krijgen. Er staat ons gezamenlijk dus heel wat te doen.

We roepen u op om daarvoor meer tijd te nemen en het tijdpad daarop aan te passen. Daarbij staat het belang van de jongeren die het betreft voor ons voorop. Uiteraard gaan we graag nader met u in gesprek over uw plannen en de verdere uitwerking hiervan.

Met vriendelijke groet,

Hans Spigt
Voorzitter Jeugdzorg Nederland